

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 4Pc/6/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820202218
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Chmelanová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2020:3820202218.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Ľubicou Chmelanovou v právnej veci navrhovateľky: X. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. R. C. č. XXX, proti oprávnenej: Q. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. R. C. č. XX, o zrušenie vyživovacej povinnosti k plnoletému dieťaťu a o vrátenie výživného takto,

rozhodol:

I. Súd vyživovaciu povinnosť navrhovateľky X. K., nar. XX.XX.XXXX voči oprávnenej Q. I., nar. XX.XX.XXXX, naposledy ustálenú rozsudkom Okresného súdu Prievidza, č.k. 14P/14/2017-55 zo dňa 16.06.2017 v spojitosti s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 4CoP/59/2017-84 zo dňa 23.11.2017 vo výške 170,- eur mesačne zrušuje, a to počnúc dňom 01.07.2020.

II. Súd návrh navrhovateľky o vrátenie výživného zamietla.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka (povinná) návrhom podaným dňa 21.05.2020 žiadala zrušiť svoju vyživovaciu povinnosť k oprávnenej určenú rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 16.06.2017 vo veci sp. zn. 14P/14/2017 s účinnosťou od 1.7.2020 a zároveň žiadala zaviazať oprávnenú vrátiť jej výživné zaplatené od 01.10.2019 do 30.06.2020 po 170,- eur mesačne v celkovej výške 1.530,- eur. Návrh odôvodnila tým, že aj po nadobudnutí plnoletosti oprávnenej si plnila svoju vyživovaciu povinnosť, pretože štúdiom na strednej škole sa oprávnená pripravovala na budúce povolanie. Keďže v roku 2019 nebola pripustená k maturitným skúškam z dôvodu zlých študijných výsledkov, v auguste 2019 urobila prestupové skúšky do 3.ročníka v odbore čašník, servírka na SOŠ v Prievidzi. Dňom 01.09.2019 nastúpila na dennú formu štúdia s individuálnym učebným plánom, kde chodila len na komisionálne preskúšanie v určených termínoch a tým denne nedochádzala na vyučovanie. Ukončenie štúdia je dňom 30.06.2020. Oprávnená si dňom 07.10.2019 si založila živnosť a začala pracovať v strojárskych firmách nad Bebravou a tým bola schopná sama sa živiť. Vrátenie výživného od dcéry zdôvodnila tým, že dcéra nemala záujem s ňou komunikovať a nemá k nej žiadnu úctu.

2. Oprávnená vo svojom vyjadrení k návrhu uviedla, že pre dokončenie stredoškolského štúdia pokračovala v štúdiu v šk. roku 2019/2020. Vzhľadom na jej zdravotný stav na základe žiadosti podloženej lekárskou správou jej bolo umožnené individuálne štúdium. Výživné poskytované navrhovateľkou jej nepostačovalo na životné náklady, preto sa rozhodla prilepšiť si brigádou. Jej zamestnávateľ vyžadoval prácu na živnosť. Vo voľnom čase si teda vypomáhala brigádnickou činnosťou, pričom najskôr si musela splniť svoje školské povinnosti a pripravovať sa na ukončenie školy. Vykonávať prácu nemohla v niektorom čase, ale aj v čase trvania pandémie od marca do júla 2020. Má za to, že nie je dôvod na vrátenie výživného, pretože ho využila na to, aby mohla ukončiť úspešne štúdium na SŠ a brigáda bola jej osobná voľba, aby si prilepšila na živobytie. Oprávnená súhlasila so

zrušením vyživovacej povinnosti od 01.07.2020, nesúhlasila však s vrátením výživného v plnej sume s odôvodnením, že počas pandémie koronavírusu nepracovala a začala pracovať až od októbra 2019.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky (povinnej), výsluchom oprávnenej, oboznámením sa s potvrdením o štúdiu zo dňa 27.8.2019, listom SOŠ obchodu a služieb Prievidza zo dňa 23.06.2020, výpisom zo ŽR týkajúceho sa oprávnenej, Daňovým priznaním k dani z príjmov fyzickej osoby - oprávnenej za rok 2019, faktúrami predloženými oprávnenu, obsahom spisu sp. zn. 10P/42/2016 a sp.zn 14P/14/2017 tunajšieho súdu, na základe čoho zistil tento stav:

4. O výživnom pre oprávnenu bolo naposledy rozhodované rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 14P/14/2017-55 zo dňa 16.06.2017 v spojitosti s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 4CoP/59/2017-84 zo dňa 23.11.2017. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza, ktorý bol potvrdený rozsudkom odvolacieho súdu, bola zvýšená vyživovacia povinnosť navrhovateľky ako matky k vtedy mal. oprávnenej zo sumy 90,- eur mesačne na sumu 170,- eur mesačne počnúc dňom 22.03.2017. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 19.12.2017. Tomuto rozsudku predchádzalo konanie vo veci sp.zn. 10P/42/2016, v ktorom tunajší súd rozsudkom č.k. 10P/42/2016-53 zo dňa 20.10.2016 schválil rodičovskú dohodu rodičov vtedy mal. Q., podľa ktorej sa vtedy mal. Q. zveruje do osobnej starostlivosti otca T. I. a matka - navrhovateľka sa zaviazala prispievať na výživu vtedy mal. Q. sumou 90 eur mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 31.10.2016. Týmto rozsudkom bol zmenený predchádzajúci rozsudok tunajšieho súdu vo veci sp.zn. 10P/39/2015.

5. Z výsluchu navrhovateľky bolo zistené, že zrušiť vyživovaciu povinnosť voči oprávnenej žiada od 01.07.2020 z dôvodu, že navrhovateľka ukončila štúdium 30.06.2020. Vyživovaciu povinnosť si plnila do 30.06.2020. Jej vzťah k navrhovateľke je narušený od roku 2016, kedy mala zdravotné problémy - depresie. Oprávnenej uhradila výživné aj v období, za ktoré ho žiada ho vrátiť, teda od 01.10.2019 do 30.06.2020 po 170,- eur mesačne. Oprávnená jej neoznámila, že začala pracovať. Komunikácia medzi nimi nie je žiadna od roku 2016. Vzťah oprávnenej k nej je skôr pohľadový. Na jej pokus komunikovať s oprávnenu oprávnená nereagovala. Má informácie, že oprávnená začala riadne pracovať, že pracovala na zmeny a že zarábala 1.200,- eur mesačne. Nevie aké zdravotné dôvody mala oprávnená na to, aby mala individuálne štúdium. Ona je stále zamestnaná, príjem má vo výške okolo 650,- eur netto mesačne a je poberateľkou čiastočného invalidného dôchodku vo výške okolo 230,- eur mesačne.

6. Z výsluchu oprávnenej bolo zistené, že je slobodná, bezdetná. Po 01.07.2020 nepokračuje v ďalšom štúdiu. Zdravotné dôvody, ktoré sú uvádzané v správe školy, sú urologické problémy. Tieto zdravotné problémy má dlhšiu dobu, od roku 2010. Počas štúdia dosahovala priemer známok 3-4 . K maturitným skúškam nebola pripustená, pretože neprospeła. Následne vykonala komisionálne skúšky a prestúpila na učebný odbor a v štúdiu pokračovala v 3. ročníku učebného odboru. Školou mala povolené individuálne štúdium od 27.09.2019. Individuálne štúdium teoretického vyučovania spočívalo v tom, že išla do školy vtedy, kedy mohla. V 1. polroku školského roka 2019/2020 bola v škole dokopy asi 2 týždne. Od spolužiakov mala informácie o učive, mala svoje učebnice. Do školy chodila dávať sa vyskúšať príslušným učiteľom z každého predmetu. Z každého predmetu potom mala komisionálnu skúšku. V 2. polroku školského roka 2019/2020 pre mimoriadnu situáciu z dôvodu šírenia koronavírusu sa pripájala od 10.03.2020 k vyučovaniu on-line. Záverečné skúšky sa nekonali, školu ukončila obdobne ako jej spolužiaci, teda tak, že škola spriemerovala známky počas celého štúdia. Odborný výcvik sa uskutočňoval tiež individuálnou formou tak, že chodila na nejaké akcie obsluhovať. Zúčastňovala sa ho v menšom rozsahu ako ostatní spolužiaci. Od 07.10.2019 je SZČO. Pre daňové účely bola posudzovaná ako študentka. Pracovala pre spoločnosť SAVYZA, s.r.o. so sídlom Dolné Vestenice. Prácu vykonávala v Bánovciach nad Bebravou na 3 zmeny. Svoj príjem preukázala faktúrami, podľa ktorých bol príjem oprávnenej k 31.10.2019 vo výške 1.127,- eur, k 30.11.2019 vo výške 1.360,- eur, k 31.12.2019 vo výške 817,50 eur, k 31.01.2020 vo výške 892,50 eur, k 29.02.2020 vo výške 948,25 eur, k 31.03.2020 vo výške 510,- eur, k 31.05.2020 vo výške 195,- eur, k 30.06.2020 vo výške 1.027,50 eur, k 31.07.2020 vo výške 703,25 eur. Oprávnená k výkonu práce uviedla, že prácu vykonávala na plný pracovný úväzok, vykonávala vizuálnu kontrolu výrobkov - panelov - vnútorná časť dverí áut v hale, v suchom a čistom prostredí. V mesiaci apríl 2020 pre pandémiu prácu nevykonávala. Prácu nemohla vykonávať na základe trvalého pracovného pomeru, pretože bola študentka. Mohla ju vykonávať len prostredníctvom SZČO. Zdravotné dôvody jej nebránili vykonávať túto prácu. Oprávnená potvrdila, že jej vzťah k navrhovateľke je narušený.

7. Podľa potvrdenia SOŠ obchodu a služieb Prievidza zo dňa 27.08.2019 oprávnená v dňoch 23. a 26.08.2019 úspešne vykonala určené komisionálne - rozdielové skúšky a riaditeľkou školy bola zaradená do III.B triedy učebného odboru čašník, servírka. Predpokladaný termín ukončenia školy oprávnenej v riadnom termíne je v mesiaci jún 2020. Na dotaz súdu SOŠ obchodu a služieb Prievidza odpovedala listom zo dňa 23.06.2020, v ktorom uviedla, že oprávnená nastúpila do ich školy od 01.09.2015 do študijného odboru čašník, servírka, ktorý je 4. ročným študijným odborom. Oprávnená bola žiačkou riadneho denného štúdia a povinnú školskú dochádzku ukončila absolvovaním 1. ročníka 24.08.2016. Vo 4. ročníku, v školskom roku 2018/2019 však štúdium nezládala a ukončila ho neúspešne, nemohla preto konať maturitnú skúšku. Dňa 22.05.2019 požiadala riaditeľku školy o zaradenie do 3. ročníka učebného odboru čašník, servírka v školskom roku 2019/2020. V dňoch 23. a 26.08.2019 oprávnená úspešne vykonala určené komisionálne - rozdielové skúšky z predmetov, ktoré neabsolvovala v štvorročnom študijnom odbore. Od 01.09.2019 bola zaradená do III. B triedy 3-ročného učebného odboru čašník, servírka. Od 01.09.2019 do 26.09.2019 bola žiačkou riadneho denného štúdia v tejto triede. Na základe žiadosti žiačky s doporučením lekára, ktoré predložila dňa 18.09.2020, jej riaditeľka školy od 27.09.2019 povolila študovať podľa individuálneho učebného plánu zo zdravotných dôvodov v školskom roku 2019/2020. V tejto forme štúdia sa oprávnená nemusela zúčastňovať vyučovania každého povinného predmetu podľa ustanoveného rozvrhu. Predmetný odborný výcvik konala v plnom rozsahu po dohode s majsterkami odborného výcviku. Vykonala konzultáciu s vyučujúcimi z každého predmetu a k polročnej klasifikácii konala komisionálnu skúšku z každého povinného predmetu. V 2. polroku školského roka 2019/2020, v mimoriadnej situácii, od 10.03.2020 sa oprávnená pripájala k vyučovaniu on-line a úspešne ukončila 3. ročník učebného odboru. Záverečnú skúšku v školskom roku 2019/2020 konali žiaci na základe pokynov ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR len administratívne. Oprávnená vykonala úspešne záverečnú skúšku a získala výučný list v odbore čašník, servírka s celkovým hodnotením prospela dňa 29.05.2020.

8. Podľa výpisu zo ŽR je oprávnená SZČO s dňom vzniku oprávnenia 07.10.2019 v predmete podnikania: Informatívne testovanie, meranie, analýzy a kontroly. Podľa údajov evidovaných Sociálnou poisťovňou je oprávnená evidovaná v rámci zamestnaneckého vzťahu v súvislosti s Dohodou o brigádnickej práci študentov od 25.06.2019 do 25.09.2019. Podľa Daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby - oprávnenej za rok 2019 je rozdiel príjmov a výdavkov ako základ dane uvedený vo výške 994,80 eur (od 07.10.2019 do 31.12.2019).

9. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

10. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

11. Po zhodnotení výsledkov dokazovania súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľky na zrušenie výživného je dôvodný. Navrhovateľka návrhom podaným dňa 21.5.2020 žiadala zrušiť svoju vyživovaciu povinnosť k plnoletej dcére - oprávnenej s účinnosťou od 1.7.2020. Podľa § 155 CMP konanie (rozumej konanie vo veciach výživného plnoletých osôb) sa začína len na návrh. Takýmto návrhom je súd viazaný. Schopnosť dieťaťa samo sa živiť nezávisí na dosiahnutí určitej vekovej hranice. Je závislá na tom, kedy je dieťa spôsobilé hradiť svoje odôvodnené potreby z odmeny za vlastnú prácu, ktorá zodpovedá jeho fyzickým a duševným predpokladom. V konaní bolo preukázané, že oprávnená nadobudla plnoletosť dňa 18.5.2018 a že je slobodná. Po skončení základnej školy pokračovala v štúdiu na SOŠ obchodu a služieb Prievidza, najskôr v štvorročnom študijnom odbore a po neukončení 4. ročníku tohto odboru pokračovala v štúdiu v 3. ročníku trojročného učebného odboru, v oboch prípadoch v odbore čašník, servírka. Od 27.9.2019 oprávnená študovala s povolením školy v rámci určeného individuálneho učebného plánu z preukázaných zdravotných dôvodov a od 10.3.2020 sa k vyučovaniu pripájala on-line. Podľa potvrdenia školy oprávnená vykonala úspešne záverečnú skúšku a získala výučný list v odbore čašník, servírka s celkovým hodnotením prospela dňa 29.05.2020. Ak teda návrhom navrhovateľka žiadala zrušiť vyživovaciu povinnosť voči oprávnenej od 1.7.2020, potom k tomuto (navrhovanému) dňu oprávnená mala schopnosť sama sa živiť, keď od dňa 29.5.2020 ukončila strednú školu a v ďalšom štúdiu nepokračuje. Súd preto vyhovel návrhu navrhovateľky a zrušil vyživovaciu povinnosť navrhovateľky k oprávnenej počnúc dňom 1.7.2020, ku ktorému dňu už oprávnená bola schopná sama sa živiť s poukazom aj na § 78 ods. 1 Zákona o rodine.

12. Podľa § 78 ods. 2 Zákona o rodine ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

13. Návrh navrhovateľky na vrátenie výživného za čas od 1.10.2019 do 30.6.2020 súd nepovažoval za dôvodný. V danom období si navrhovateľka plnila súdom určenú vyživovaciu povinnosť k oprávnenej, čo v konaní nebolo sporné. V danom období bola už oprávnená plnoletá, keď plnoletosť nadobudla 18.5.2018. Vyššie citované ustanovenie § 78 ods. 2 Zákona o rodine sa týka len maloletých detí, teda na plnoleté dieťa sa nevzťahuje. Súd opakuje, že konanie vo veciach výživného plnoletých osôb (teda aj v prípade rodiča a plnoletého dieťaťa) je návrhovým konaním v zmysle § 155 CMP a § 78 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine. Zmena alebo zrušenie výživného je možné bez návrhu len u výživného pre maloleté deti. V ostatných prípadoch (vrátane tohto) je zmena alebo zrušenie výživného možné len návrh. Keďže navrhovateľka žiadala zrušiť svoju vyživovaciu povinnosť k oprávnenej s účinnosťou od 1.7.2020, ktorému návrhu súd vyhovel, neprichádza do úvahy vrátenie výživného späť od 1.7.2020, pretože k zrušeniu vyživovacej povinnosti došlo od 1.7.2020. Preto návrh navrhovateľky na vrátenie výživného za obdobie od 1.10.2019 do 30.6.2020 nie je dôvodný a súd ho zamietol.

14. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti.